

Бүхы ороноудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БҮРЯДАЙ ШЭНЖЭЛГЭ

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-нээ гарана № 65 (14787) 1978 оной мартын 18, суббото Сэн 2 мүнгэн.

АЛЮТ-6» — «СОЮЗ» ГЭЖЭ ЗАМБУУЛИНАЙ НАУЧНО-ШЭНЖЭЛЭГЫН КОМПЛЕКССЫН ЗАМБУУЛИН СООГУУР УНИ УДААН НИИДЭЛГЫЕ БЭЛДЭЛГЭДЭ, БЭЛҮҮЛГЭДЭ БААДААН ЭРДЭМТЭД, КОНСТРУКТОРНУУД, ИНЖЕНЕРНУУД, ТЕХНИГУУД, БА ХҮДЭЛМЭРИШЭДТЭ, БҮХЫ КОЛЛЕКТИВУУД БОЛОН ОРГАНИЗАЦИНУУДА

ВЕТ КОСМОНАВТНУУД НҮХЭД РОМАНЕНКО Ю. В., ГРЕЧКО Г. М., ДЖАНИБЕКОВ В. А., МАКАРОВ О. Г., ГУБАРЕВ А. А., ЧЕХОСЛОВАК КОСМОНАВТ РЕМЕК В. ГЭГШЭДТЭ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ замбуу- совет научно-шэнжэлгын комплексын замбуулин рин удаан ниидэлгын койноло бүхы газар дэл- түүд экз анхралтайгаар хаража байгаа. Энэ ком- дотор совет болон чехословак космонавтууд хү- дэглэж байна.

«Салют-6» — «Союз» гэжэ замбуулин научно-шэн- жалгын комплекс дотор космонавтуудай хүдэлэн саган туршада научно-техническэ үргэн программа дүүргэгдээ. Астронавтическэ, медико-биологическа, техникоэкономическа, геофизическэ шэнжэлгүүд хэргдээ. Газарай байгалийн баялгыг шэнжэлжэ зорилготойгоор хэргдэн дэлхэйн океаниин, мүн газарай хүрхэ шэнжэлгын ба буулгана- най үүдээр научна экз хэмжээний үзэсэслэ абтагдаа. Советскэ Союзай ба Чехословакын эрдэмтэдэй, мэргэ- жэлгэдэй бэлдээн хамтын хэдэ туршалганууд бэ- лүүлэгдээ.

буулин дайды амгалан зорилготойгоор шэнжэлжэ ба ашаглаха хэрэг бүхы хэмжээгээр хүжөөжэ тухай КПСС- эй XXV сээдын шийдхэбэринуудыс бэлүүлжэ хэрэгтэ хэгдээн шэнэ, томо хубита болоно.

Социалис ороноудай космонавтуудай хамтын ни- дэлгэ замбуулин дайды шэнжэлжэ ба ашаглаха хэрэгтэ шэнэ шата нээжэ үгөө. Иймэ шэнжэлгэ «Интеркосмос» гэжэ программада хабаадаг ороноуд агалан зорилго- тойгоор, түсбэй ёһоор хэжэ байдаг юм. Социалис хани барисаанай ороноудай эрдэмтэдэй, космонавтуудай хани харилсаан социалис ороноудай хоорондоо аха дүү ёһо- ний харилсаанай элэ тодо гэршэ болоно.

Хүндэтэ нүхэдэй бүхы хүн түрэлхэйи аша тушада, наука болон техникын дэбжэлгын аша тушада, замбуулин дайды шэнжэлгэдэ шэнэ амжалтануудыс туйлахыгтайн таанада хүсээнбдэ.

Научна ба туршалгын орёо, уни удаан хэгдээн про- грамммыс «Салют-6» — «Союз» гэжэ замбуулин ком- плексин экипажай амжалтатыйгаар дүүргээн ушар зам-

буулин дайды амгалан зорилготойгоор шэнжэлжэ ба ашаглаха хэрэг бүхы хэмжээгээр хүжөөжэ тухай КПСС- эй XXV сээдын шийдхэбэринуудыс бэлүүлжэ хэрэгтэ хэгдээн шэнэ, томо хубита болоно.

Социалис ороноудай космонавтуудай хамтын ни- дэлгэ замбуулин дайды шэнжэлжэ ба ашаглаха хэрэгтэ шэнэ шата нээжэ үгөө. Иймэ шэнжэлгэ «Интеркосмос» гэжэ программада хабаадаг ороноуд агалан зорилго- тойгоор, түсбэй ёһоор хэжэ байдаг юм. Социалис хани барисаанай ороноудай эрдэмтэдэй, космонавтуудай хани харилсаан социалис ороноудай хоорондоо аха дүү ёһо- ний харилсаанай элэ тодо гэршэ болоно.

Космонавтууд Юрий Романенко, Георгий Гречко «Салют-6» гэжэ станци дээрэ шэнжэлгын ба туршалгын программа дүүргээд, газартаа бусаба

ТАСС-ай мэдээсэл

Космонавтын түүхэдэ эгзэн удаан сагай туршала замбуулин дайда соогуур жоллоон ниидэлгэ 96 сүүд- хын туршала болоод, ам- жалтатыйгаар дүүргэб.

1978 оной мартын 16-да Москвагай сагаар 14 час 19 минутада «Салют-6» гэжэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түс- бэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүү- дээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Ми- хайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ зам- буулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

Газарта бууха аппаратай бухотайн сасуу космонав- туудыс медицинскэ талаар шэнжэлжэдэн космонав- тууд Романенко, Гречкогай шад замбуулин соогуур уни удаан ниидэлгыс хайнаар дайдыс гараа гэжэ гэршэ- лэгдээ.

Мартын 16-да 11 часта «Союз-27» гэжэ онгосо «Са- лют-6» гэжэ станцинаа на- лалч байгаа. Онгосын ни- дэлгэсэ удааруулхада, га- зарта бууха аппарат дошоо бужа эхилээ нэя. Тодор- хойтсдон үндэртэ пара- шюта түхээрэлгүүд, га- зарта дүтэлхэдэ дорьбоо- гүйгөөр бууха двигател- нүүд хүдэлөө. Энээнэй хүү- дээр аппарат дорьбоогүй- гоор газарта бугаа.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ

СССР-эй МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕТ

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

КОСМОНАВТ НҮХЭР Ю. В. РОМАНЕНКОДЭ СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОИН НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

ЛЕТЧИК-КОСМОНАВТ НҮХЭР В. А. ДЖАНИБЕКОВТЭ СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОИН НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОИН, СССР-эй ЛЕТЧИК- КОСМОНАВТ НҮХЭР А. А. ГУБАРЕВЫЕ ЛЕНИНИИ ОРДЕНООР, «АЛТАН ОДОН» ГЭЖЭ ХОЕРДОХИ МЕДАЛЯАР ШАГНАХА ТУХАЙ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

НҮХЭР В. А. ДЖАНИБЕКОВТЭ «СССР-эй ЛЕТЧИК-КОСМОНАВТ» ГЭЖЭН НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

НҮХЭР В. А. ДЖАНИБЕКОВТЭ «СССР-эй ЛЕТЧИК-КОСМОНАВТ» ГЭЖЭН НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

ЧССР-эй ЭРХЭТЭН, КОСМОНАВТ-ШЭНЖЭЛЭГШЭ ВЛАДИМИР РЕМБГТЭ СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОИН НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОИН, СССР-эй ЛЕТЧИК- КОСМОНАВТ НҮХЭР О. Г. МАКАРОВЫЕ ЛЕНИНИИ ОРДЕНООР, «АЛТАН ОДОН» ГЭЖЭ ХОЕРДОХИ МЕДАЛЯАР ШАГНАХА ТУХАЙ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОИН, СССР-эй ЛЕТЧИК- КОСМОНАВТ НҮХЭР О. Г. МАКАРОВЫЕ ЛЕНИНИИ ОРДЕНООР, «АЛТАН ОДОН» ГЭЖЭ ХОЕРДОХИ МЕДАЛЯАР ШАГНАХА ТУХАЙ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

ЧССР-эй ЭРХЭТЭН, КОСМОНАВТ-ШЭНЖЭЛЭГШЭ ВЛАДИМИР РЕМБГТЭ СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ГЕРОИН НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

КОСМОНАВТНУУД—СССР-эй ГЕРОИНУУД

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГ БА БААТАРШАЛГЫН ТҮЛӨӨ

«Салют-6» — «Союз» гэжэ Газарые тойрон дабшадг эрдэм-шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлгын комплекс дээрэ замбуулин дайда шэнжэлжэ абан научна станци дотор түсбэлдээн научно-техническэ шэнжэлгүүдэйс ба туршалгануудыс хэжэ программея дүүргээнэй хүүдээр космонавтууд нүхэд Романенко Юрий Виктори- вич, Гречко Георгий Михайлович газартаа бусажа орёб. «Союз-27» гэжэ замбуулин айогосын аппарат Советскэ Союзай газар дээр тодорхойлогдон район- до Целиноград горлоодо баруун зүгтэ 265 километр холю бугаа.

Израилин ээрхэг туримхэй довтолгысэ зогсоохо

ТАСС-ай МЭДҮҮЛГЭ

Мартын 15-най хүни Израилин танкова, мотопе- хотно сэрэгүүд ливан-израил- хайра гамгүй тэмсэл ябуула- ха ба тэрэнэ хүтэлбэрлэг- шиде худаха гэжэ уриаал- хан резолюции Израилин парламент Ливанда довтолон орохынгоо урда тээхэн аб- аналгын тэрэнэй эрмэлзэл- гыс мүн лэ гэршэлээ.

Израилин ээрхэг туримхэй довтолгысэ зогсоохо

ТАСС-ай МЭДҮҮЛГЭ

Мартын 15-най хүни Израилин танкова, мотопе- хотно сэрэгүүд ливан-израил- хайра гамгүй тэмсэл ябуула- ха ба тэрэнэ хүтэлбэрлэг- шиде худаха гэжэ уриаал- хан резолюции Израилин парламент Ливанда довтолон орохынгоо урда тээхэн аб- аналгын тэрэнэй эрмэлзэл- гыс мүн лэ гэршэлээ.

ДАМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГ—БҮРЯДАЙ НИИСЛЭЛДЭ

Уйлэдбэрин ашаг үрэ, хүдэлмэрин шанар дээш- лүүлхын, 1977 оной арадай ажахын түсэб амжалтатый- гаар дүүргэхын түсэб дэл- тэрийн социалис мурьсөөндэ үндэр үрэ дүүгүүдэ туйла- наангаа түлөө манай рес- публикын ниислэл хото — Улаан-Удэ РСФСР-эй Ми- нистринуудай Советэй болон ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугта хүртээн юм.

ажалэй дүнгүүд болон 1978 оной гурэнэй түсэб дүүргэхэ зорилгонууд гэлэн ноирхол- той тобио элидхэл лээб. Бүр- ядад ороноймной ниислэл хотын ажалшад үнээршэ- нэ 1977 оной бүхэ совет ар- дайгаа алдарт Агуухэ Октя- брин алдарт 60 жэлэй ойн барыс шэнэ совет Консти- түцкэ баталан абалгыс нэр- гэтэ түрэтэйгоор утгахын түлөө тэмсэлдэ нилээд экз амжалта туйлаа. Арбадахы табэн жэлэй түсэб даабари- нуудыс болзорноонх урид дүүргэхэ, үдүүлэн дүүргэ- хын түлөө социалис мурьс- сөөд гуродой бүхы предприя- тинуудта дэлгэрээ. Үнээршэ- шэ жэлдэ Улаан-Удын про- мышленна үйлэдбэрин хэм- жээн 1976 онойхойт са- суулхада, 4,5 процентээр ур- гаа. Бүхүдөө жэл соо горо- дой промышленность 1 мил- лиард 44 миллион түхэрэй эсгээй продукци үйлэдбэри- лээ. Ажалэй бүтээсэ дээш- лээ, хүдэлмэрин шанар хай- жаргаа. Промышленна пред- приятинуудай үйлэдбэрийдэг продукция 81 зунданын Гу- рнэй шанарай тэмдэгтэй- гүсэ гаргадана. Мурьсөөндэ нэгшадай жагсаалда нэн түрүн судна бүтээлгын, лкмотив-вагон заабарил- гын, авиационно заводудай, нарийн сэмбын комбинадай, олдхой «Туяна» гэжэ нэгэ- дэй болон бусад коллекти- вүүд оролоно. Уйлэдбэрин гол фондуудыс ашаглалта- да оруулаха хэрэгтэ 52 мил- лион түхэрэйгэй капиталыс

барилта хэгдээн байна. Ба- рилта эркилдэг 34-дахы мос- тоггүрд, барилта-хабарал- гыс 834-дахы поезд, «Даль- стальконструкция» гэжэ хаб- сарогын управлене болон бусад коллективүүд хайнаар ажаллаха гараа.

Зүүн Сибирин түмэр за- мда Улаан-Удын отделени- аша шэрэхэ түсэбөө үнэ- рэгшэ жэлэй декабрийн 25- да дүүргээн байха юм.

Эдэ амжалтанууд хадаа ажалшад коллективүүдэй партия, профсоюзай, комсомо- лой, организацинуудай мурьс- сөө мхидхэсэ талаар ажал ябуууланай үр дүн газарта. Эдэ амжалтанууд коллектив бүхэндэ хани байгаа ажалэй дэбжэлгэ хариу болон олол- гондоо (Түгэсхэлшэ 3-дахы шоурта).

АМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГ- БҮРЯДАЙ НИИСЛЭЛДЭ

Улаан-Удны 3 миллион 591 мянган тухартай продукция үйлдвэрлэж гээд мэдээсэбэ. Ростовско областин ажалшадий «гээгдэгшэдүгөөр ажаллаха» гэхэн үүсхэл дэмжжэ, комбинадайд хүргэн хүмүүжүүлгшэдэй, ажалай түрүүшүүлэй дүй д-гөөл нэбэрүүлэн тараалгада ско анхарал хандуула. Ажалтаара суурхайан түрүшүүл Слевакова Гаврилова, Глушкова гээшэд табан жэлэйгээр хараа түсүүбүдэ гээшэ үлгэ даба. Комсомолор XVIII съездын делегат Бакинжа Аюшева «белог дүргэдэ табан жэлэй түсбэ дүргэдэ хэрэгтэ залуушуды шидэхэ хубитана оруулха гээн урлал доро худална. Энэ хэрэгтэн коммунист ажалтай, түрүү дүй дүршэлэй хүргүүлүүд туйлаха. Агуу-ека Ленинги түрөөн 108 жэлэй ойдо зориулагданан коммунист ажалай найдартэ нирин самбо нээхшэд 730 мянган тухартай ажал хээриг гээд Б. А. Агалова мэдүүбэ.

Дайнай хүшэр хүндэ жэлүүдтэ үргэжэ нойроо марган, үдэр хүнигүй худалтэ бэлэйбди. — гэжэ Б. Д. Будаева бага ханаа алдан хоёрэн. Амаралта-ны гэжэ байгаагүй. Юуб гэхэдэ, бүхэл накартаа күл гараа холотроо үбэндэ ябалсахах. Эсэхэ сусахала-ны мэдүүнүй, үбөншэдэй зөвөөнэй яогша нам. Гайтайхан л саг байхан юм даа. Эднэхэ, уухашы юуэн жомор, үмдэхэ хубсанашы гэжэ тимэшг. Харин мүнөө ханахадан, зүүдэн шэнги агша.

1947 оной хошой мүнөө болотор Б. Д. Будаева өөрн-гөө түрэншэ тоонто — Бархан нотагтаа багшалхаар юм. Эхин классуудта заажэ бай-ша үедэнэ буряад хэлэ, ли-тературын багшанар дутал-далаг байгаа. Ушар тимэ-жэ эдэбхитэй, ордосотой хадан, хургуулин дирекци буряад хэлэ, литература заахыны залуу багшад дурдахан юм. Тингэжэ эхин классуудта багшалхыгаа хажуугаар буряад хэлэйни-дэ багшалаа эхилэ бэлэй.

Түрүүшын үедэ ядал-ла багшаб. Зүүгөр сэтгэ-лэй үнэгэрхэ бүри дүршэл-тэй болоко, шабинартаяа

түсбэ үнэн зүрхэнөө амар-шэ гээд, 1978 оной гүрэнэй түсбэ социалист уялануудта дүрбэхэ үзүүлэн дүүргэхэ хэлтэ түсбэ амжалта туй-лалтын хүсбэ.

Улаан-Удны Железно-дорско районкой нэгдэлхи секретарь В. М. Леонов үтэ хэ «хэлдэ, районой худалма-ригдэ коллективүүдэ баг-шагй ажалай жэлэй түсбэ боло социалист уяланууды амжалтагтаар дүүргэхэ хэмжээ абажа байхан тухай, логостивна делогой коллек-тивон болон хүүргин түмэр хэргэсэлүүдтэ бүтээгдэ за-воной бригадир нүхэр Ки-рильчовы бригадир үүсхэлээр районкой 3500 худалмэри-шэд, олон цех, халаанууд гур-бан жэлэй түсбэны октяб-риг 7-до дүүргэхээр шар-май оролодо.

Манай колктивтэй ба-рилгад табан жэлэй гур-бан жэлэй даабар. Совет Конституциин найндэр — октябриин 7 болотор дүүргэ-хэ гэхэн уялгаа амжалта-тайгаар бэлүүлжэ эхилэ. — гэжэ 34-дхи мостоотрайды начальник С. П. Чуб хэлэ-бэ. Республика соо мэдээжэ болосо барилгашадэй энэ колктивтэй нүхэд Болды-ев, Михалев гээшэдэй хү-тэргилдэг бригаданууд мүнөө социалист мурьсөөдэ тү-рүлжэ, март харын эхиндэ нэгдэлхи ивэртайлинта тү-сбэ дүүргэ. Нелондо жэлэ-тэ мостоотрайдыд бүхэ ажа-лалтаа хадхалын бригадана подрайды ёноор эрхилэн байсба, мүнөө ажалайгаа 70 проценте энэ түрүү, шалгагданан дүршлөөр ябуулдаг боло.

Идэн сэмын фабрикин профсоюзай комитетэй тү-рүлгэшэ В. А. Агалова үтэ хэлэхэдэ, комбинадайд гагсэ нелондо жэл түсбэнөө

БАГШАНАРАЙ РЕСПУБЛИКАНСКА VII СЪЕЗДЫЕ УГУУЛАН

ЭНЭЭХЭН НААНАЙН МЭРГЭЖЭЛ

1942 он. Улаан-Удын багшанарай училищи дүүргэ-гэн, сөбөр харахан шарай-тай, дунда заргын бэстэй, тимэ тооборшы бэшэ наа, саб гэмээр хубсанан баса-ган Аргатын хургуулин эхин классуудта багшалхаар эльгээгдэжэ нэн. Би эидэ Будаева Дмитрийвна Будаева тухай хэлэнэб.

— Дайнай хүшэр хүндэ жэлүүдтэ үргэжэ нойроо марган, үдэр хүнигүй худалтэ бэлэйбди. — гэжэ Б. Д. Будаева бага ханаа алдан хоёрэн. Амаралта-ны гэжэ байгаагүй. Юуб гэхэдэ, бүхэл накартаа күл гараа холотроо үбэндэ ябалсахах. Эсэхэ сусахала-ны мэдүүнүй, үбөншэдэй зөвөөнэй яогша нам. Гайтайхан л саг байхан юм даа. Эднэхэ, уухашы юуэн жомор, үмдэхэ хубсанашы гэжэ тимэшг. Харин мүнөө ханахадан, зүүдэн шэнги агша.

1947 оной хошой мүнөө болотор Б. Д. Будаева өөрн-гөө түрэншэ тоонто — Бархан нотагтаа багшалхаар юм. Эхин классуудта заажэ бай-ша үедэнэ буряад хэлэ, ли-тературын багшанар дутал-далаг байгаа. Ушар тимэ-жэ эдэбхитэй, ордосотой хадан, хургуулин дирекци буряад хэлэ, литература заахыны залуу багшад дурдахан юм. Тингэжэ эхин классуудта багшалхыгаа хажуугаар буряад хэлэйни-дэ багшалаа эхилэ бэлэй.

Түрүүшын үедэ ядал-ла багшаб. Зүүгөр сэтгэ-лэй үнэгэрхэ бүри дүршэл-тэй болоко, шабинартаяа

«үгээ ойлголсодог» болоо-лэм, — гэжэ үнэнэй багша болдолото болон хөөрэнэ. — Энэ хэрэгтэ аха нүхэди эхэ туйлажма үзүүлдэг, заабар зүбшөөл үгэдэг бай-гаа.

Олон табан үгэгүй, түб-шэн даруу зантай багшын шабинартыгаа анхарал та-тажа эхилэб. Түрэлхи хэл-лэмэй угаа нонин, тон ба-ян гэжэ үхбүүдэй ойлгоко эхилэб. Багшын мэдэхэдэ, хургаданы буряад хэлэй-нэйгээ хүргээшэ хүлэжэ ядадаг, хургаданыгаа хөө-рөө сэл анхаралтайгаар шагнадаг болонон байба.

Үнэхөөрөөшөө, багша Б. Д. Будаева хэсхэлээ тон нонирхолтойгоор, шаг-нажа хуулан хүнэй хужар-лаар үнэгэрдэг юм. Үдэр бүрингөө хэсхэлээ бэй бай-са бэлдэхэ зуураа, дидакти-ческа материалууды, техни-ческэ хэрэгсэлүүдэ ша-даран бэрхээр тааруулан хэрэглэхэ талаар оньһынь олоной.

Б. Д. Будаевада заалга-хан, мүнөө багшар худал-жэ байдаг Галина Радаева-на Елюновайгай багша тухайда дулахаанар хөөр-жэ байхынь дуулаа нэм:

— Багшамай ходоодо урид ханаатай, баян дүй дүршэл-тэй, нүхээдэйгөө дунда хү-ндэтэй лояна. Залуу багша-нарта хоо туйлажма үзүүлд-дэг, алдуу эндүүнэй ойл-гуулха зуураа, хургал бол-омор үгэнүүдэ хэлжэжэ баг-шын хөдөлгөөн. Юундэб гэхэдэ, худал жэлэй турша-да багшатаа хамта, нэгэ колктивтэй худалжэ золтой байгаа. Багшамни — гурбан хубүүдэй эхэ. Тэдэнэ

хүмүүжүүлжэ, хүл дээ-лэжэ табяа, хүн болгоо. Би багшынгаа ажаларнь ходо нониржоко, амжал-тарнь омогорожо лбадаг хүм...

Хүндэтэй багша уданш-вөй түрэлхи хэлэнэй кабин-дтэй болоко, хэсхэлээ хэрэгсэлүүдэ ном худар, туйлажма зүйлүүдэ суглуулжа эхилэ нэн. Эээн ёноор хэсхэлэй хүл-дэр үлжэжэ, гү, үгышы наа, заабартай сагтаа элдэб ди-дактическа материалууды гараара бэлдэжэ туханар-да болобо. Дуратай багша-да ахамд классай хураг-шады туйа хургалсөө. Тэ-дэнэр сүүлэ сагтаа набинд-тэн эржэ, элдэб зүйлэй албон болон планшэт бэл-дээдэг нэн. Тингэжэ на-биндтэй үлэрөө үдэртэ хэрэгсэлүүдэ, техническэ хэрэгсэлүүдэ бии болоко эхилэб. Зосоонь ороходо, харуул гэрэлтэн, таатай зо-лид, бүхы юуэн омхи ху-римтай. Уран тобор тааруу-лан шэмгээгдэнэ кабинет-дэй эзэн олоной найшаал, магтаала хүртэнэ байба. Кабиндтэй мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэмөөр болонхой.

— Шадамар бэрхэ, ураг-ша ханаатай, ханахан зо-рилоно табидаггүй хүн юм. — гэжэ үетэн нүхэднэй хэлэхэдэ.

Энэ нүхэрнэй гансал хэ-шээлээ хараад ябадаггүй. Олохон жэлэй туршада хур-гуулин эдир бэшгээшэдэй литературна нэгдэлы ху-тэбэрилдэг юм. Б. Д. Бу-даевай амхидхэн нэгдэ-дэл гансал аймаг дотороо

бэшэ, мүн республика соо-гоо мэдээжэ болонхой. 1975 ондо Улаан-Удэдэ үнэгэр-дэнэй эдир бэшгээшэдэй III сэлтэ энэниэ гэршэлэ. Юуб гэхэдэ, Барханий хур-гуулиһаа тэрэ, сэлтэ хабая-далсахан үхбүүдэ байн ба-лэдхэлтэй байжа, нэгдэлы ху-тэбэрилгэшэнь Буряадай АССР-эй гэгээрэлтэй мин-истердын Хүндэтэй г-рам-отануудаа хүртөө нэн.

Хүшэр хүндэны наа, хүндэтэй ажалайгаа туйа-габьяата багша КПСС-эй Хурамхайрай райкомой ай-м-гүйдэсмой аймагай гээ-дүгээшэй тагаай Хүндэтэй г-рам-отануудаар олон удаа шагнагданан байна.

Дүршэлтэй багшын үб-дүүдэ «1941—1945» онууд-та Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууежэ дайнай үелэ шэн зоригто ажалай түлөө, мүн Илгалтын үдэрэй 30 жэлэй баярта зориулагданан ме-дальнууд ялардаг.

Будаев Дмитрийвна Бу-даева нитын худалмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаг. Тэрэ хадяа Барханай аратай театрай бии болонхой сагтаа тон эдэбхитэйгээр хабаа-дагса, гуша гаран рольнууд-та эхэ зөндөөр наадажа, ололто мэдээжэ болонхой.

Арадай театруудай бүхэ-оюузна харалгада Барханий арадай театрай хабаадал-са-хад, Б. Д. Будаева Москва ошолдоо нэн. Энэ харалга-да монгол драматург Ойдо-бой «Далан худалч» гэжэ жүжгэтэ Б. Д. Будаева ша-бансын рольо үнэншэмэ зүбөөр наадахан юм...

Б. Д. Будаевай багша-жа эхилээр 35 жэл гүйсөө. Гушан табан жэлдэ самба-рай ойро зогсожо, хүүгэдэ ном зааха гэжэ амар хэрэг бэшэ ааб даа. Шэн табяата ажалайн туйоо КПСС-эй Хурамхайрай райком, ай-м-гүйдэсмой болон аймагай гээ-дүгээшэй тагай Хүндэтэй г-рам-отануудаар бүри хаяхан шагнаа юм. Мүн лэ энэ ба-ярта үдэртэн түрэл нота-гайнь колхозой партком, правлени, профком, ВЛКСМ-эй комитет, сомоной Совет болон нотагайнь хүн зон амаршалгын бэшгүүдэ ба-роулла, олон жэлдэ элүүр энэ, амгалан ажабуушынэ үрэхэ.

Хуулита амаралтада га-рабашы, табяата багша түрэл хургуулидаа багша-лар Гагна хургуулин драмкружогы ху-тэбэрил-нэ.

Илангаа социалист зөөри-дэ гамтайгаар хандажа хүү-дэны балшар наханһаан хургаха шухала гэжэ багша тоолодог.

— Ном гэжэ манай нэгэ баялжэ ха юм. — гэжэ Бу-даев Дмитрийвна залуу багшанарта ходо хэлэхэдэ. — Илангаа учибшүүдэ туй-лоонгүйгөөр хургашадэй хэрэгсэлдэ болоходо, номы ута нахатай болгохын түлөө үхбүүдэ тэмсэхэ ёһотой бишүү. Тэдэ тэрэниэ тимэ тэмсэдэ хэн хургахаб? Би-дэ.

Зүб лэ даа, Б. Д. Будаева заагагүй нэгэ шухала хэрэгтэ анхарала хандуулаад лэ байдаг ха юм. Тэдэ парти, правительствын хургуули тухай хүтлэй тогтоолуудай уда ханаары шабинар-таа ойлгуулха гэжэ оролдо-жо байхынын найн ха юм.

Ц.Х. ОЧИРОВА, хүүдөө бэшгэша.

Ажалтайнай

Залуу халаан
ДИРШУУЛ
ШАДА
РИНО

Эр жэлэй саана Захаа-аймагай Дүтэлүүр ван соёлой байшанай «Эдиршүүл» гэжэ амжалта байгуулагдаа. Энэ агитбригада боло-сагай турша соо һо-ной программа бал-шадаа. Тингэжэ тус бригадынхид Захаа-аймаг соо эгээл эрхим бригадануудай нэгэн гэр-шөө үедэ тоологдодог юм. Тэдэнэр үбэлжэл-үдэ малшадны соёлой хангалта эрхим түсбэ туйланхай. Тус-трафигай ёноор агит-шадта гешүүд малшадта ошоомо, хатар на саг үргэлжэ ха-даг юм. Гадна агит-динхид хүршэ хуури-бсолох Хамин, Мэлэ, Шара-Азрга болон ажалшадта наадала гдан байна. Хүүлэй тэдэнэр Совет Армин далайн-Сэрэгэй Флодой хэлэй ойдэ зориулжа, колхозой программа бал-буурнайгаа хүн зон-саруулаа.

«ДЕПУТАДАЙ ҮДЭР»

Арадай депутатуудай Прибайкалийн аймагай Совет кир хирэ болоод лэ депутатуудаа суглуулжа, хуралсал үгэргэдэг юм. Хаяхан үнэгэргэдэн тимэ нэгэ хуралса-лай болоходо, аймагай Советэй гүйсэдкомой түрүүлжэ А. А. Шатов «Советуудэ депутатудай статус тухай» дэлгэрэнгүйгээр хөөржэ үгэбэ. Тус аймагай арадай сүдэй түрүүлжэ И. А. Бильтүе «Социалист демократин хүжэтэ тухай» темээр элдхэл хэбэ.

Энэ уулзалтада аймаг соогоо эгэн түрүүлжэ үнэн бүрнөө 3.000 килограмм һу нахан Хүлэй совхозой наалишан А. С. Краснопева хабаада-жа, яаж энэ амжалтын туйлагданы нонирхолтойгоор хөөржэ үгөө. Тинх-дэ «Георгийевский» совхозой түрүү наалишан М. К. Катина, Хорин совхозой наалишан Б.Х. Ц. Базарова болон бусад өөһэднүүнэ ханамжа, дурдахлууды оруула.

Уулзалга дээрэ хүүдэ ажахын управ-ленин ахамд зоотехник Д. Д. Дариев аймагай наалишадай һу наалиа дээш-лүүдхэ талаар имар амжалта туйлажа байхан тухай богонихоор хөөржэ үгэһэн байна. Мүн хүүдэ ажахын про-дуктуудай бэлдэхэлэй ба шапайр талаар инспектор А. Х. Андреев хүнэй

НААЛИШАД РЕДАКЦИДА

Хаяхан «Шэнэ Үдэ» газетын редак-цида аймагай түрүү наалишад уулзажа, нонирхолтой хөөрлөдөө үгэргэбэ. Эндэ сугларгад өөһэднүүнэ ажал хэрэг, яаж һу наалиа дээшлүүлхын түлөө тэмсэдэг, социалист уялгаа хэр дүүргэ-дэ тухайгаа хөөржэһэн байна. Мүн дүй дүршлөө халдн абалсаа.

Энэ уулзалтада аймаг соогоо эгэн түрүүлжэ үнэн бүрнөө 3.000 килограмм һу нахан Хүлэй совхозой наалишан А. С. Краснопева хабаада-жа, яаж энэ амжалтын туйлагданы нонирхолтойгоор хөөржэ үгөө. Тинх-дэ «Георгийевский» совхозой түрүү наалишан М. К. Катина, Хорин совхозой наалишан Б.Х. Ц. Базарова болон бусад өөһэднүүнэ ханамжа, дурдахлууды оруула.

Уулзалга дээрэ хүүдэ ажахын управ-ленин ахамд зоотехник Д. Д. Дариев аймагай наалишадай һу наалиа дээш-лүүдхэ талаар имар амжалта туйлажа байхан тухай богонихоор хөөржэ үгэһэн байна. Мүн хүүдэ ажахын про-дуктуудай бэлдэхэлэй ба шапайр талаар инспектор А. Х. Андреев хүнэй

«БУРЯД ҮНЭН»-ДЭ БЭШЭХЭНЭЙ ХҮҮЛЭЭР

СЭНХИР ЭКРАН ЯЛАРХА ГҮ?

Нимэ гаршадтай Б. Ринчиновэй бэшгэ байгшэ оной ян-сарил 5-да манай газетдэ гараа нэн. Хорин аймагай Ашанга, Амгаланга, Булганск, Георгиевск тохсонудай хүн зонэй сэнхир экран хаража байхын тула Шабтээ гэжэ-хадан оройдо ретранслятор табигданан байгаа.

Тэрэ ретрансляторой эдэрхэн уларһаа үнэгээржэ жэ-лэхэ хадан мүнөө болотор энэ дэхи амжалта телевизор ха-ражаа болонхой.

Буряадай АССР-эй ИТУС-ай ахамд инженер Д. Д. Данилин мүнөө тус асуудалгай манай редакцида нимэ ха-риу бэшбэ: «Хорин аймагай Шабтээ хадан оройдо та-нигдахан ретр-нслятор «Георгийевский» совхозон мэдэлдэ м. Туйа хэл-дэг хүндэ далагданан ажалдаа хай-ша хэрэгээр хандаг дээрлээ ретранслятор ходо эбэр-лэ жуугаар к-руудгаг багша «Георгийевский» совхозой хүтэбэрилгэшэдэй гуйлгаар ретранслятор заагада».

Хорин аймаг

Д. САНЖИВ.

АМЖАЛТАА АРЬБАДХАХА

— Манай хэлхэ холбоо-ной конторын худалмэришэд үнэгэрхэн жэлдэ амжалта-тайгаар худалжэ гараа. Агууежэ Октябриин 60 жэл-лэй оё нэрэтэй солотойгоор утгахы түлөө дэлгэрэн со-циалист мурьсөөнэй дүнгөр манай колктивтэй республи-каны хэлхэ холбооной управ-ленин, профсоюзай об-комой дамжуулгын Улаан-Уд түрүсөөрхэ нэн. — гэжэ баруон конторын начальник Григорий Николаевич Стре-каловский хөөрэнэ.

Хорин хэлхэ холбооной конторын колктивтэй арбада-хи табан жэлэй хоёр жэлэй түсбэ болоршоонь урид дүүргэ-хэнэй. Мүн үнэгэрхэн жэл-дэ түсбэ үтүхэгдэнэ байна. Тинхэдэ продукциян өөршө үнэ энэ түсбэйдэд оро-лодо 6 процентээр доо-шолоо. Энэ амжалта тус колктивтэй худалмэришэдэй сүрэдсотой найнаар худал-мэришэ ашаар туйлагдаа бишүү. Эндэ амжалда үндэр үрэ дүн туйлагда хүнүүд олон. Жэшээхэдэ, М. У. Спи-ридоновайгай худалмэришэд лочтын таагтаа зурган ох-зирнүүд худалдэг юм. Тэ-дэнэр буталада коммуни-ст ажалай ударинууд. Тинх-дэ Тээгдэн хэлхэ холбооной өдөлгөнүүдэй хоорондо солдэргэн социалист мурь-сөөнөө шалгаржа, түрүү ху-ри эзэлхэн байна.

— Мүн телеграфист бо-лон телефонистуудайман-шы бригада республика соо-гоо эрхимдэнэ байна. Мүн-нөө жэлдэ энэ амжалтаа бүри арбадхажа, амжалда бүри байн үр дүн туйлажа байндай. Энэ зорилтоо ма-най колктивтэй худалмэри-шэдэй ойлгодо, жэлэй эхин-дэ оролдоотой найнаар хү-дэлжэ байна. — гэжэ Гри-горий Николаевич мэдүүл-бэ.

— Мүн телеграфист бо-лон телефонистуудайман-шы бригада республика соо-гоо эрхимдэнэ байна. Мүн-нөө жэлдэ энэ амжалтаа бүри арбадхажа, амжалда бүри байн үр дүн туйлажа байндай. Энэ зорилтоо ма-най колктивтэй худалмэри-шэдэй ойлгодо, жэлэй эхин-дэ оролдоотой найнаар хү-дэлжэ байна. — гэжэ Гри-горий Николаевич мэдүүл-бэ.

С. ВОЛОДИН.

Жилын сааналаа

радио · телефон · телеграф

ДАЛАЙН БҮХЭДЭЛХЭЙН ҮДЭР

ЛОНДОН. Уласхоорон-дын олонитэ Далайн бүхэ-дэлхэйн үдэрэ мартын 17-до түрүүшын тэмдэгтэбэ. Далай тухай асуудалар прав. ельстванууд хоорон-д зүбшээлгын эмхи — ООН-ой тусхай шэглэлтэй эмхи зургааны (ИМКО) байгуулха тухай конвенци 20 жэлэй урда тээ энэ үдэр хүсүдөө ороо нэн.

Дэлхэйн ороон далануу-дай үгы ариун сөбөр байл-

ТАСС-ай корреспондентүүд мэдээсэнэ

гаха, суднаар тамаралгын аюулгүйе хангаха, гүрэнүү-дэй хоорондох арасалдаата асуудалууды туримшуу-лан шидэхэ гэжэ мэтын үргэн олон асуудалууды энэ эмхи зүбшэн хэлсэдэг байна. 104 гүрэн ИМКО-гой гэшүүд болоно.

Советскэ Союз түрүүшү-лэй тоодо ИМКО-гой зэргэ-дэ ороо нэн. ИМКО-гой Со-ветскэ саг үргэлжын гешүүн энэ туладаа СССР энэ эм-хини худалмэришэд эгээл эдэ-бхитэйгээр хабаададаг. СССР-эй ба бусад социалист оро-нуудай үүсхэлээр суднаар тамаралгын аюулгүйе хан-гаха хэдэ хэдэн шухала кон-венци баталагдан абтахан юм.

ВИА-гай МЭДЭЭСЭЛ

ХАНОЙ. Вьетнамай ин-формационно агентствын мэдээлэлэй ёноор, мартын 4-нөө 10 болотор Кампу-чинин эзбэгтэ хүсүгүд Вьет-намай газар дайда руу нэ-тэрэн орожо, үргэлжлэн, тагнуулай аюуланууды эхлэ. Вьетнамай баруун-урда нотагтууды артилле-рээр буудалан байгаа.

Кампучин сэрэгүүдэй эд-гэмтэ аюулануудта шанга харюу сохило үгэхэдэ, Гай-нин провинциин хүн зон, Гай-нин провинциин хүн зон эзбэгтэ хүсүгүд дайсанай 300-гаад шаху солдады хүлэһэн буугалан, зүүдэд бүү эзбэг буугалан абтаан. Лонган, Донгхпай, Анзяп,

ИЗРАИЛИН ЭЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙ ЯБУУЛГА

БЕИРУТ. Американ сэр-гэй техникээр хангадан-гай авиацин ба мотомех-анироллана частнуудаар дэмжээдэн Израилин ар-мин танкова хоёр колонно мартын 15-най һүн бүхэ хилдээ дээрү. Ливанай газар дайда руу нэбэрэн ороно. Урда Ливанеи булимтар эзэмдэжэ эхилэ. Изра-илин армин аюулануудта 30 мянга гаран солдат ха-баадуулагдана. Израилин далайн десантуу Урда Ливанай Сайда болон Тир хотонуудай хоорондо, тан-кова десант Тир хотондо 5 километртэ буулаа. Тир хо-ны, тэрэнэй оршон тойрон-хи Палестинийн зугадагша-дэй лагерьнууды эээрхэ туримхэйшүүд далай дээр-нээ табалгаргай буудана.

Израилин авиаци Лива-чин инислэл хотондо урдуур 20 километртэ баида. Да-мур, мүн Сайду хотонууды болондо. Хүн зоний дунда хойдгошод олон.

Урдашадан түсбэлгэдэн эээрхэ туримхэй аюулга Израилин авиацин таг-нуулай ниндэлүүдээр һүн эхилэ. Удаань һүнниин 1-часть израилинхид зүүн хубидаи Рашай Аль-Фух-тар тохсонхо баруун талын Ан-Накура хүртэрхи Ли-ванай Израилин бүхы хилд буушуулан табигданан. эхэ буушуулар, ракетнэ түхээр-лүүдээр буудалан бай-гаа. Хахад чад соо бууда-ханайгааа хүлээр Изра-илин эээрхэг турим

хэй ябуулга хэлын урда тээхэн Вейцман Вашингто-до ошоно, американ прави-тельствын хүтэбэрилгэшэдэй хоёрлөдөнүүдэ хэлэн, американ довтолхы бүү эб-лэхүүдэ тэрэ тоодо реак-тив самолетүүдэ Изра-илин армид нагмэжэ эльзэ-хэ хайл Пейтагад дам-жуулан байгаа гээд тэд тэмдэглэдэнэ.

США-гай гүрэнэй депар-таментын дээдэ туйлаата Ливанда эсэргүү эзбэгтэ эээрхэг туримхэй аюулгыне сагааруулаха. Израилин аюулга «Дутын Зүүн зүгт-хэ байдалда горитой аюул тохоболдуулахагуй байна» гэжэ батада. Холбоото Шта-дуудай дэмжэлээр лэ Изра-илин нима аюулга хэнэ хэдэ эндэһэ элрив. Гүр-нэй департаментын түлөө-лэгшын нима мэдүүлгүүд эээрхэг туримхэйшүүдэ дэмжэһэн яодал болоно.

«Манай хүсүүд дайс-най сэрэгүүдэ, оу эзбэг-түүдэ эхэ гээгдэлдэ оруул-жа байна», — гэжэ Палес-тинэ сүүлхэ эмхин то-лилуулан коммюнике соо хэлэгдэнэ.

ВАШИНГТОН. «Шухала хэрэгтэй соогоо Израилин сэрэгүүд Ливанда эзбэгтэ аюулануудаа үргэлжлүүл-хэ юм» гэжэ Израилин ороондон министр Вейцман Тель-Авивта үнэгэргэдэн прес-конференци дээрэ мэд-үүлэ. Тингэжэ Урда Ли-ванис Израилин булим-тарин эзэмдэн тухай сэхэ хэлэгдэнэ байна бишүү.

Израилин эээрхэг турим

туримхэй үйлэ хэрэг тухай юушы дурдаагүй байха юм. США-гай гүрэнэй департа-ментын түлөөлгшэ Сададай хэлэһэн үгы тейбарилан шэнжлэхэдэ, Египетэй хү-тэбэрилгэшын нима хараа шэнжлэлы американ прави-тельствэ һайшаана гэжэ мэдүүлэ.

ИБЕРУТ. Израилин эээр-хэг туримхэй довтолго хэ-лэнэй дашарамдуулан, Ли-ванай премьер-министр Се-лим Хосе Бейруды радио-гоор үгэ хэлэхэдэ, нима мэдүүлэ хэбэ.

«Мүн лэ Израилиһаа бо-лодо, өөрнөө түүхэдэ үзэгдөөгүй эхэ аюул түбэтэй хойшо лонгуудна. Ливанай үгы гаража үрдегүй бай-хад, Израиль энэ довтол-го хэдэ, Уласхоорондын эр-хүүдэй бүхы гол ёнонууд-дэ баһамжалан харшала байхан эээрхэг туримхэй-шүүдэ соо үзэжэ, Ливанай шарханууд дээрэ шэн шар-ха нэмээһэн энэ гутамгай муухай аюулгыне буруу-шаха, тэрэнэд эсэс таби-хын тула хэсэ шадалаа эл-сүүлхэ уртайгаар дэлхэйн гүрэнүүдтэ ханданабди».

Израилин эээрхэг тур-имхэй аюулга эрид буруу-шахынь Ливанай премьер-министр бүхы дэлхэйн ар-зоние уртайна.

УНШАГШАД БАЯРТАЙ

А ШАГДУРОВ. Дүтэлүүрэй дунда хургуулин завуч.

Н. ДАШНЕВА.

Сэлэнгийн аймаг.

ЭНЭ ХУУДАНАМНАЙ:

Байн Ёо Гурим Тухай

Үндээн хуулиа магтанабди

Арадай аман зохёолхоо

АЛТАН ХУУЛИЯ МАГТНАБДИ

Үндээн Совет Конституцийн Уяг бүхэн үнэтэй. Хэвнэ, хэжэ юумьмнай Хэлхээ, заха шэдэтэй, БАМ-ай баатарлг барилгашад, Баргажан, Бэсүүрэй тараашад, Борьёогой бэрхэ хоншоод, Галуута-Нуурай ГРЭС-эйхид, Бураад ороноо суурхуулжа, Вольфрам, нурьба малтгашад, Аглаг хубшгэ Яруунада Адуун нурьгөө үсхэгшэд, Захагүй баян Байгалдаа Загана элбэгээр баритшад, Саруун уужам Сибирээр Сахилгаан хүлгөөг залагшад

Ажабайдалайн гол дэбтэр Алтанхан хуулиа магтана ээ, Аба найхан оройноого Аижалта илалтаар омогорхомо ээ. Ажана жаргалаа олоһон Ажалша совет хүн бүхэн Дүлэтэ шэнэ Конституциингаа Дүрим бүхэниие шудалжа, Үндэр сэдхэл мэдэрэлээр Урз зүрхээ хаялажа, Золто шэнэ хэрэгүүдье Зоригжоо бүтэнэл, Тэмээлээр, ажаллар эрвэн Тэрэ эрхэ, уялгануудтай Ходоодо манине хүтэлхэл Коммунизмда хүрэтэрнай.

Угүүлэл

«МИНИИ КОНСТИТУЦИ»

Убэн аба Ухин аша хубуун Баяр хоёр ехэ эбтэй юм. Убэн абань — ажалай, дайнай ветеран, пенсионер. Аша хубууншье — 6-даху классай хураана.

Аша хубууншын үетэн нүхэгөө Убэн абала найрхалтай, тэрэнэйгээ орден, медальнууд тухай омогорхон хөөрдөг юм.

Миши Убэн аба Берлин хүрлэр ошонон ха юм. Гурбан ордентой, арбан медальтай — гэжэ Баяр хөөрхэ. Өөһөө найрхаа бэшэ, Убэн абала магтажа хөөрхэдэнь, үетэн нүхэгдэнь аниргүйхэн шалсанга. Эсээс ороноо хамгаалсан дайнай ветеранууд гэжэминай хүндэтэй зом ха юм.

Зичнер Ухин Убэн Баяр хоёр эбтэйнууд, бэе бэедэ дуратайнуушье наа, ха-нахан хялардаада абадаг. Ухин Убэн

анханай тоомгүйшээ аад ээ, Баяр ашалаа гааруулаха дуратай хэн.

— Конституциини баталагдабал даа — гэжэ Ухин Убэн мнхээлээ халах доро ноожархад, нөөл бүдүүгэй лнзаар дуугарба.

— Юун, юун гэжэ? — гэжэ Баяр нэрлэ ээбэ.

— Конституциини баталагдаа гэжэ даа.

— Юундэ танай болоо юм?

— Минии байнгүй яаха юм?

— Ганса танай бэшэ, бүхэ зоной Конституци ха юм.

— Мнннн даа, минннн — гэвэ, Убэн абань ашала бүри гааруулаба.

— Ганса танай бэшэ!...

Убэн хубуун хоёр хэннннн хэнхэ-э гэшээгү ади болоншод, сардалахаанаа наауур болоо хэн. Тнхээдэнь бээлэй

оёжо нууцан Норжомо хушгн:

— Яагаашье хашаргай хоёр гэжэминай. Хурөө бологтыл Зунтэлхэдөө, байлаар ашанартаа хэрэгдээг болохоно гү?

— гэжэ сад-няд гэжэ номооруулаа хэн. — Бүхэ арадай хуули бэнэ юм гү? Югээ эндэ үхнбү гааруулаашье?

Ухин Убэн сэдхэлээ ехэл ханханай, халах доро энэб-хилэн, аша хушгн хоёрмо мэхтэйхэнээр хаража нууцад, тахьяа ноосожо татаа хэн. Тнхээдэ:

— Мнннн Конституци гэвэ хэлээ эрхтэй байха даа, хушгн — гэжэ Ухин хэлээ.

— Энэхүү хуулиингаа Хууль эдир ашаннаа тэмээбэ. Хууль эдиртэй гарбадаа, коммунн, колхоз байгуулалсаад, үнэгэр-лэн байндаа таба дахин шархатажа ябаад, Берлин аба-сааб...

Баяр Убэн ашала арса-даха гэвэ аман ангайхан аад, анир гарангүй үлөө хэн.

Ц. ДОНДОГОН.

Совет ёно заншалнууд... Ажалша хүниие хүндэлхэн, тэрэний сэдхэлэй найн найн хариулан ёно заншалнууд.

Ажабайдалайнгаа ёно заншалнуудай нэгэн дээрэ онсо тогтохо дурэн эндэ найхан ухаан бодол соомни мүндөлөө.

Инварь харын хүйтэнэй

СЭСЭГ МЭТЭ БАЙХАН ЗАНШАЛ

үе хэн. Би түрэл хотынгоо Комсомолой талмайе хүндэлэн гаража ябахдаа, хүшөөлэй дэргэдэ табигдаһан баглаа сээг обёржо, тэрэний хоёр ошоо хэм. Тнхээдэний хүйтэннөө нарыһан, харлаһаншье наа, хүнэй сэдхэл хээдэшье хүдэлгэдэг амиды сээгэй баглаа байгаа хэн.

Хүниие, тэрэний хэрэг хүндэлжэ сээг бариха, бэлхээ, табиха ёно заншал — гэжэ найн найхан хэрэг.

Москва. Владимир Ильич Лениний Мавзолей. Дэлхэйн түрүү үзэлтэ хүн түрэлтэй ухаан бодол ээллхэн газар. Убалшые, зуншые, хүйтэншые, дулааншые байг, энэ ходоодо сээгүүд табгатай байдаг. Хари гүрэншье эрэнэ делегациинүүд манай агуухэ багшын нэрэ хүндые, хэрэгые ёнолон сээг табидат. Тнхээдэ Москвагай хүн зон, мүн манай нислэтэ хоо харахаа эрэгшэд Мавзолейн хажууда сээг табидат. Ямаршые сагта эндэ сээгүүд байдаг. Үдэршые, хүншые, үбэлшые, зуншые сээгүүд...

Танигдаггүй сэрэгшын хүшөө абаад үеэе. Энэ хүшөөгэй хажууда мүн баһа ходоодо сээгүүд байдаг. Мүнхэ галдан ади амиды сээгүүд табгиджал табгиджал байдаг юм. Энэ ушар хадаа Совет сэрэгшын баатар багынтаа хэрэгые, тэрэний хүн түрэлтэниие фашист хаһаа абаршые хүндэлхэн

Совет арадай нигэжэ мүнхөлэн ёнолдог газарнууд олон. Эдэ бүхэ газарнуудта ябаһан залуу үетэн эхэ эсэгчээр, ингээ, арад түмэний үйлэ хэрэгүүдье мэдэржэ, ойдгожо абана бишуу.

Хүнэй гэр бүлэ болоходо, сэлгэ мэтэ найн найхан ябыг гэрэн үрэтэйгээр баглаа сээгүүд баруулагдадаг. Пятница, суботоодо гэрэлгын ордоно залуу бүлэ болоһоной ёно заншал үнэгэрдэдэг гэжэ Улаан-Үдэ хотын хүн бүхэн мэдэдэг, нэгтэ бэшэ хараншые байха. Жаргалаар, баяраар халиһан хоёр нгай ордонохо гаража ябахыень харахадаа, сээг мэтэ мэдэрлээ гарта баринан сээгтээ ади хнр болуугээр, найн найханаар абажа ябыг гэжэ доо-соогоо наһан зогшоох.

Сээг бариха бэлхээ гэжэ байхан ёно заншал. Манай обшестводо совет хүмүүд бэе бээдэ ямар нэгэн найндээр сээг бэлхээдэг заншалтай. Эндэ ннмэ нэгэ жэшэ дээрэ тогтохоно. Барилта-хабаралтай 84 дахи поездодо шулуунд ажалладаг Дамдин Дашицыренов гэжэ нхүрэн үшөө январь харын хаари хүйтэнэй үдэ нхүүдээ багсаганада түрэн үдэртэй дашарамдуулан, сээг бэлхээдэг ханаа өһөтө. Тэрэ өөрөө налтай, найн зантай хүн юм.

Хүнэй сэдхэл бодол соо сээг мэтэ байхан баяр түрүүд гэжэ найн найхан заншал мүн. Энэ ёно заншал арад түмэнэйман сээр байхан, дэлэр сэдхэлэй гэршэ, арад зонгойнаар өгөөн ариун, удха тугээ ёно заншалнуудай нэгэн мүн.

Д.Р. ДАМБАЕВ.

Совет арадай нигэжэ мүнхөлэн ёнолдог газарнууд олон. Эдэ бүхэ газарнуудта ябаһан залуу үетэн эхэ эсэгчээр, ингээ, арад түмэний үйлэ хэрэгүүдье мэдэржэ, ойдгожо абана бишуу.

Хүнэй гэр бүлэ болоходо, сэлгэ мэтэ найн найхан ябыг гэрэн үрэтэйгээр баглаа сээгүүд баруулагдадаг. Пятница, суботоодо гэрэлгын ордоно залуу бүлэ болоһоной ёно заншал үнэгэрдэдэг гэжэ Улаан-Үдэ хотын хүн бүхэн мэдэдэг, нэгтэ бэшэ хараншые байха. Жаргалаар, баяраар халиһан хоёр нгай ордонохо гаража ябахыень харахадаа, сээг мэтэ мэдэрлээ гарта баринан сээгтээ ади хнр болуугээр, найн найханаар абажа ябыг гэжэ доо-соогоо наһан зогшоох.

Сээг бариха бэлхээ гэжэ байхан ёно заншал. Манай обшестводо совет хүмүүд бэе бээдэ ямар нэгэн найндээр сээг бэлхээдэг заншалтай. Эндэ ннмэ нэгэ жэшэ дээрэ тогтохоно. Барилта-хабаралтай 84 дахи поездодо шулуунд ажалладаг Дамдин Дашицыренов гэжэ нхүрэн үшөө январь харын хаари хүйтэнэй үдэ нхүүдээ багсаганада түрэн үдэртэй дашарамдуулан, сээг бэлхээдэг ханаа өһөтө. Тэрэ өөрөө налтай, найн зантай хүн юм.

Хүнэй сэдхэл бодол соо сээг мэтэ байхан баяр түрүүд гэжэ найн найхан заншал мүн. Энэ ёно заншал арад түмэнэйман сээр байхан, дэлэр сэдхэлэй гэршэ, арад зонгойнаар өгөөн ариун, удха тугээ ёно заншалнуудай нэгэн мүн.

Д.Р. ДАМБАЕВ.

ШАНГА ТУЛАДААН ЭХИЛЭНХЭЙ

«Байгал» журналай шангуудта хүртэхын түлөө бүхэ сооһа мурьсөөн уржадэр-нөө Ленинэй орденто докомойн-вагон занабарилгын заводой соёлой ордон соо эхлэба. Заншалта болоһон энэ наадада хабаадалсахаар ахл дүү Монголой Ардай Республикын, манай орной Украин, Казахай, Убегей ССР-үүдэй, Тувагай, Яхадай, Башкирай, Бураадай АССР-үүдэй, Приморин, Хабаровска, Алтайн, Красноярска минаарнуудай, Томско, Новосибирска, Эрхүүгэй, Шотыи областнуудай болон Калинин, Ангарск, Мирный болон бусад хотонуудһаа 130 даху боксер ерэнэн байна. Тннн гүрүүшын үдэрэй яадажда жаран спортсменрингэ гаража, мурьсөөний һын техникэ, наада харуулаба.

Заншалта мурьсөөний эхлэһын урда гээ Бураадай АССР-эй Министруудай Сэвдэй түрүүлгшын өргөл, бүхэсонона мурьсөө өлгөргэжэ эмхилхэлэй комитетэй гүрүүлгшэ С. В. Ангаров «Байгал» журналай ахамэд редактор С. С. Цырендоржиев, Лениний орденто «БЭРЭТЭЙ ХУЖАМЭРИШН» Соёлын Аманай Герой А. Н. Оширов, конькигай үдэрчүүдэй классай спортын мастер Павел Петров, Доржн, Ванзарвай нэрэмжэтэ багшнарар инсти-туудт студентка Татьяна Коткина гэгшад наадада ортын айлшад спортсменууде аманшалжа. Боксын һын техникэ харуушыень, шадамар бэрхэ боксернууд эхэ наадайн чемпионуудай нэрэ солодо хүртэхыень хүсэбэ.

Баяр ёнолдой оршон байдала болоһон утгайма, амаршалгын удаа Монголой Ардай Республикын спортын мастер Эрдэнэ Дашица, манай республикын үнхлэ боксернуудай нэгэн, «Байгал» журналай гурба удаа чемпион болоһон, СССР-эй спортын мастер Валентин Авдюшев гэгшэд мурьсөөний түг үргэжэ, Эхэ оройнтайгаар эздэйн. Энэ-нэй удаа Улаан-Үдэ хотын предриятнуудай — Лени-нэй орденто докомойн-вагон занабарилгын заводой, МХК-консервын комбинатай, Ажлал Улаан Тугай орденто аннационо, «Хүндэлэй Тэмээ» орденто «Электрон-машына» заводуудай болон бусад предриятэй, эмхи зур-гаануудай комсомол-залуу-шуудай түлөөлгшэд айл-шад-консервуудта, мурьсөө үнэгэрлэхээр ерэнэн судь-нэртэ дурасхаалтай бэлгүү-дэе нэрэмэ алыга ташалта дор барууна.

Утгамжин баяр ёноло-дой хнхлэхэ урнд гэжэ гу, али үдэрн 12 насаа гурша боксер рингдэ гаража наада-нан байгаа. Эдэнэр соохо Бураадай АССР-эй сугтуу-лагтамак командын гугууд Ринчин Будаев, Александр Кондаков, Виктор Бадмаев, Василий Осокин, айлаар ерэнэн хэдэн боксернууд

БАРЛАГАЙ БИИ БОЛОҢОН ТУХАЙ

Бурхан шүдхэр хоёрой түрүүдүйдэ, баяр сагай үедэ, дэлхэйн амитадай но-зог: номгон байхада гэлсэдэг бэлэй. Заха хивааргүй губи талада үндэр үлхэн хагдай, харгана соо бэлшэжэ ябагшадай дунда үхэр гэхэдэ эбэргүй мухар, элжэ-гэн гэжэ наа, элжэгэн бэшэ, наалаа туруутай, һүлгүй оодогор, үһэ ноохонинин нямһал, үзэшэ харашагүй зүдэрүү амитанай һүрэг үзэгдэдэг байба ха.

Тэрэ тулюур амитаниие дахажа, агнажа, губини шо-но нохойнууд ябадаг байгаа. Арга муутай амитан арла-танай аманда орто ороһоор баргадала болоһонон бай-гаа нэн гэлсэдэг.

Нэгэ дулаахан үглөгүүр тэрэ һүрэг болдог дээрэ суглараад, амла аршалха тухай хөөрөлдөбд:

— Манай үдлэрэй ам-тад хороһоор хорожо, ган-са билдээр үдэб гэшэбди. Энэ гүбидэ манай байдаг оһолтой, акултай. Байрала һэлгэхэ, арбатанһаа холо-дохо тухай бодол бодожо үзэгтэй! — гэбэ эгээл үндэр наһатайн.

— Баяр тугаллаха бо-лоһобод. Арьяатанай ама-най олын ээлжэнь нам дээрэ тудалхан ха даа, — гэвэ эхэ гэдэхтэй эмэнь уруу дуруу болоһобод.

Һүрэгэй дундаһаа һүбэл-гэн залуун ургаһаа гараад хэлээб:

— Энэ губини хүсэ ша-далтай амитада хандажа, туһа арга асуул. Жэшээ-хэдэ, тэнхлгүй хүсэтэй дэ-мээн буура бин, бүдүүн хү-зүүтэй буха баатар ябана, шандааһа шангатай шара-бат азарга үзэгдэдэг. Тэрэ бүхэ бүдүүн эршүүл һүр-гүүдэ хамгаалжа, шоно но-хойнуудые ойроо оруулдаг-гүй, намнадаг юм, — гэбэ.

Буура тэмээдэ ошохо-дон, тэрэ хэлээб:

— Хада хабсагайтай үн-дэр газар нүүхэ болоо ааб-зат даа. Теэд үндэр газар-та хүйтэн байдаг. Унтаха амархадаа, сөөлөн юумэ хэрэглэхэт. Би таанарта ута үдхэн нооно үгшүү даа. — гэбэ буурай.

Бухатай уулзаад, хэрэгэ хэлхэдэнь:

— Харьдагай хабсагай

Байсануудаар хара гүрөө-лөн ябадаг. Тэрэ хүйхэрши амитаниие дайладаг. Ой тайгын эзэн ха юм. Хара гүрөөһан ганса бодон га-халһаа айдаг. Таанар губи талын бодон гахайтай зу-гаалжа үзэгтэй. Би таанар-та эбэргүй үгшүү даа. — гэжэ хэлээд, томо-томо эбэр-нүүдые бэлгэлээбэ ха.

Тээ саана ошоходонь, азарга байба. Азаргада хэ-рэгэ хөөрэхэдэнь, тэрэн хэлээб:

— Шанга шандааһаа, шабуур һүүдээ үгэхэ бо-лоо ааб даа. Хада хабсагай махахада, шүрбөнн хэрэг-гүй, һоно баганаа үргөжэ һүүл хэрэгтэй. — гэбэ азар-ган.

Бухын хэлэгшээр ошожо, бодон гахайһаа хорд-хард гэдэг абанье абабад ха. Тэрэ һүрэг тулюур ам-тад морин һүүлэй, бухын ээртэй, тэмээн нооһотой, гахай шэнги жорд-хард гэжэ хана гарадаг болоод, холо харьдаг уруу ябаа нэн гэл-сэдэг даа.

Харьдагые тойроод ажа-һуудай улад зон хээдэшье

үзэгдөггүй зэриг амитадые хараад, хада шүдхэрэй тү-рүүлэн хадан амитан бин болоо гэлсэдэг байгаа нэн гэхэ. Нэрэгүй цэтэрүү муу-хай амитада «харьдагуулын харла» гэ һэн нэр эр э үгөөд, нэгэ хэдэн толгой харлагые бариха асарвад, үсэр малай дунда та-бижа орхоо нэн ха. Жэл тухай болоод байхада, харь-дагай харлагууд түрөөд, хнйг гэжэ нэрэгэй тугал-нуудые түрөө гэхэ. Хайнар тууланууд томохоодоо, үн-дэр бүдүүн үнээдүүд боло-бо.

Тэмээдэн нооһон унтал-гатай, бүхын бэлгэлхэн эбэртэй, мориной һүүл на-халуулаад, гахай шэнги хорд-хард абаа гараад, үбэ-лэй сагта бургааһа харгана түнжэ эдээд, саһан дээрэ садатарна унтаад, амидар-даг харлагууд мүнхөшье сагта бин.

Зай, үхнбүүд! Нимэрхүү даа харлаг амитанай удха түхүү.

Ф. БАЛДАЕВ. Авторай зураг.

ХААНА, ХЭЗЭЭ ЮУН БОЛОХОБ?

Ээлжээтэ суббото, ама-ралтын үдэрнуудтэ хотын ажлшадай хаана амарха, сэлгэхэ тухай асуудал төрд-ской Советэй дэргэдэжэ со-ведэй гашүүд каража үзэбэ.

Хтын томо предриятну-удай нэгэн — парнн сэм-бын комбинатай «Текстиль-щик» гэжэ соёлой ордон соо мнхээр «А нука, девушн-ны» гэһон конкурэ үнэгэр-гэгдэхэ болоһонхой. Энэниие «Босонос» гэжэ дуу, хүг-жэмэй ансамблин артист-нууд табиха юм. Мүн хүг-гэдий духовой оркестрай койцет эздэлхэ. Үглөөдэр комбинатай комсомол-залуу-шуудай түрүү бригадын го-шүүд тухсай үдэш эмхидхэ-жэ сэнгэхэ, зугаалжа байна.

Тэршэдэн «Юнний» тосхо-ной клубта — «Хүн ба хуу-лэ» гэһон хөөрөлдөөн үнэгэр-гэгдэжэ, залуушуудай зугаа наадаг, хатар танца эмхид-хэгдэхэ. Үглөөдэрнын Ок-тябрьска районий дүрбэдэй поликлиникин врачнар тус клубта ержэ. «Здоровье» гэһон хөөрөлдөөн үнэгэр-гэгдэ байна.

Үглөөдөророно районий ажалшад өөһдөө өөһэднөө предриятин соёлой ордон, клубуудта сугларжа, сүлөө-

тэй сагаа аштай тунатай-гаар үнэгэрхөөр хараалга-хай Жэшээнь, авиазаводой «Рассвет» гэжэ соёлой ор-дондо — «Манай заводой хүдэлмэришлэ ба ажал хэрэг-үүдэ» гэһон хонирхолтой аман угын журналай ээл-жээтэ дамжуулаха, хөөрөл-дөөн эмхидхэгдэхэ, үдэш-ниинь залуушуудай зугаа наадаһан, хатар прагуу хүг-жэмэй аялга доро эмхид-хэгдэхэнь. Тнхээдэ түмэр замшадай соёлой ордондо — «Амаралтын үдэрэй клуб», «Нимүүдэй һайндэр», «Уран зохиолшод, уран зураашад-тай үлхэлээд», «Аха клас-суудай клуб», «Даам, шатар наадаха дуратайшуудай клуб», «Радиожурнал», «Балана хатар танца дурат-тайшуудай клуб» гэһон хэм-жээ ибуулаха эмхидхэгдэжэ, түмэр замшад тэрэ бүлөөрө ержэ амарха, сэнгэхэ боло-но.

Лениний орденто локомо-тив-лэгон занабарилгын за-водой соёлой ордондо — «Селсод университетэй» В. И. Ленин совет уран зохиолшо-дой зохиолнуудта» гэһон ээ-жэтэ хөөрөлдөөн мүнөө-дөр голохо юм. «Классиче-ск» үгжэмдэ дуратайшуудай

клуб» ээлжээтэ уулзалгала эмхидхэжэ байна.

Серовоң нэрэмжэтэ клубта — «Здоровье» гэһон лектори хүдэлхэ клуб шадарай рай-оний хүгжэлтэ дунда КВН га-һон хонирхолтой наадад, мурьсөөн үнэгэрэгдэхэ бо-лоһонхой.

Майтын 18—19-нэй үдэр-нүүдтэ хотын аяншалга бо-лон эскурсини бюорогой хүг-жэмэришлэд Улаан-Үдэ соогур мүн Хяагта, Хаба-ронгай хүрэтэр аяншалганууд-дые эмхидхэхэ. Жэшээнь, бугдэмэй спортсменууд урн-дэда байна. Авиазааводой басейн соо тамаралгаар, за-водон хамтын байрануудай дунда баскетболуор гүрүү һүүдэй ээлхэйн түлөө мурь-сөөнүүд үнэгэрэгдэхэ. Тус заводой санын баазада «Бэ» турша, шалга гэһон урлалаан санаашад дунда боксочор хараалданхай Хо-лын 17-даху, 14-даху һүргуу-лини һурагшад ГТО-гой нор-мо тусааха юм. Модо болбо-соһуудад комбинадай спор-тые зал соо баскетболуор Сибирь болон Алас-Дуриа зүгэй институтуудай дунда политехнида эдэ үдэрнүүдтэ үнэгэрэгдэжэ эхилхэйн.

Т. БАДМАИН.

ПРАВА БУРЯТИИ

Нэгэдэх хууданда. «Космонавтууд Ю. Рома-ненко Г. Гречко хоёр «Са-лот.6» гэжэ станци дээр хээх шэнжэлгынгээ про-грамма дүргэжэ, Газартаа бусажа ербэ». — ТАСС-ай мэдээсэл. Указууд.

Хоёрдох хууданда. «Дүршэл олохо шухала» — В. Балалаевай статья. БАМ-ай шэнэ һонин.

Гурбадах хууданда. «Эндэ баян лэ хэрэгтэй» — С. Бухаевай очерк.

Дүрбөдэх хууданда. «Хүсэ шадалаа ологто».

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА «Орбита-2». 7.55 — Дам-жуулгын программа. 8.00 — «Время». 8.35 — Үглөөнэй гимнастика. 8.55 — «Бу-ратиногой выставкэ». 9.25 — «Түрэлхидтэ зориулагданан программа». 9.55 — «Үг-лөөнэй почто» — хүжэмтэ программа.

Улаан-Үдэ. 10.25 — «Фа-кел». Залуушуудта зориу-лагданан программа. 10.55 — «Таанар ном мэдэжэ гүт?»

ТЕЛЕВИЗИОННО ВИКТОРИНА

«Орбита-2». 11.45 — «Ар-тистын зам» — фильм-кон-церт. (түрүүшынхэ харуу-лагдаха). 12.35 — «Музейн ба выставтын залуулар». 13.05 — «Элүүр энхэ байл-га» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 13.50 — «Мой папа — капитан» — уран найханай фильм. 15.00 — «Мэдээжэ аад юрэ бусын юумэй» 16.00 — «Спорт-лотогой» тираж. 16.10 — «Аногголизм» — врачай хөөрөөн. 16.40 — СССР-эй арадай артист, композитор М. Блантерай зохиолуудар концерт. 17.30 — Шэнэ һо-нин. 17.45 — СССР-эй арадай артист, композитор М. Блантерай концертын үр-гэлжлэл. 19.10 — «Брак пч-мол» — телевизионно зүжэг (түрүүшынхэ харуу-лагдаха). 19.50 — Хок-кейгээр СССР-эй чемпионат, («Спартак») (М) — «Крылья Советов» (2-даху үе). 20.30 — «Время». 21.00 — Хок-кейгээр СССР-эй чемпионат («Спартак») (М) — «Крылья Советов» (3-даху үе). 21.35 — «Хатарай хэлээр» — ба-лэды артистнуудай уласхоор-ондын гурбалахн конкурэ баримтата фильм. 22.25 — Алла Иошпе ба Стахан Ра-химов дуулаха. 22.55 — Шэнэ һонин.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД:
ИНДЕКС: 670000

г. УЛААН-ҮДЭ, ул. ЛЕНИНА 35, редактор — 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам редактора — 2-68-08, зам редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретарь — 2-66-76, отдела партийной жизни — 2-60-91, пролабанды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, хозяйства — 2-64-36, 2-63-88, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, информация — 2-34-05, переводов — 2-54-93, писем в селькоры — 2-67-81, корректорская — 2-35-95, машинное бюро — 2-67-63, фотолаборатория — 2-33-61, отдел объявлений — 2-65-54.

Гипография управления во делательстве полиграфической промышленности в кнжнкой гавлэй Советэ Министров БурАССР

Н-04424. Заказ №